

Tisková zpráva

„Ozbrojený útočník“ pilotní projekt prevence útoku ve školním prostředí (2. 2. 2017)

V únoru 2016 Krajský úřad Jihočeského kraje (Odbor sociálních věcí – Oddělení prevence a humanitních činností) ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Jihočeského kraje a Zdravotnickou záchranou službou Jihočeského kraje, započal přípravu a realizaci jednotlivých aktivit projektu „Ozbrojený útočník“. Projekt byl podpořen v dotačním programu prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR a Jihočeský kraj se na něm finančně také spolupodílel. Zároveň na projekt přispěla finanční částkou i energetická společnost E. ON. Projekt bude v rozšířené verzi pokračovat i letošní rok.

Projekt „Ozbrojený útočník“ je rozsáhlým souborem preventivních opatření, jejichž hlavním cílem je snížení pravděpodobnosti výskytu hrozby útoku ozbrojeného útočníka ve školním prostředí, zvýšení schopnosti zaměstnanců školy na tuto případnou krizovou situaci účinně a správně reagovat a zmírnit tak možné negativní dopady útoku, a to jak v teoretické, tak i praktické rovině.

Rozsáhlý projekt byl v roce 2016 rozfázován na několik aktivit, plán všech aktivit vytvořila a připravila krajská manažerka prevence kriminality. Následně vytvořený tým specialistů Policie ČR a Zdravotnické záchrané služby zrealizoval v první části projektu semináře pro zhruba čtyři sta účastníků na téma „Ozbrojený útočník ve škole“. Při sestavování obsahu semináře jsme vycházeli z původního projektu kolegů z Krajského ředitelství policie Hlavního města Prahy. Seminář, jako část projektu byl nabídnut ředitelům všech základních, středních a vyšších odborných škol v regionu. Proškoleni byli zástupci více jak 50 % škol v celém kraji.

Druhá pilotní část projektu byla zaměřena na vybraný vzorek škol z kraje. Do této části projektu se přihlásilo celkem třicet devět škol, realizačním týmem projektu bylo vybráno osm škol zcela různých typů a s různou dispozicí provozních prostor, se zastoupením z každého

okresu (z Českobudějovicka byly vybrány školy dvě). Z tohoto počtu jsou čtyři školy zřizované krajem a čtyři školy zřizované obcemi.

V osmi vybraných školách, které splnily v rámci kraje stanovená kritéria, proběhl nejprve bezpečnostní audit se zaměřením na možnost neoprávněného vstupu cizích osob, zjištění skutečného stavu a zhodnocení stávajících bezpečnostních opatření školy včetně následného doporučení, kde pro ředitele a zřizovatele škol zazněly jasné a konkrétní informace, co a jak ve školách zavést, zpřísnit, změnit či vylepšit.

Následně byli v otázce tvorby školní bezpečnostní a krizové směrnice proškoleni vybraní pracovníci zapojených škol.

Záchranáři proškolili praktickým seminářem pracovníky škol v poskytování laické první pomoci při život ohrožujících stavech. Výcvikem prošlo zhruba 300 osob. Připravili je tak na modelovou situaci v rámci pozdějšího praktického nácviku. Celodenní teoretický a praktický seminář „Nácvik chování při útoku“ se všemi zaměstnanci školy (bez přítomnosti žáků) absolvovalo zhruba čtyři sta zaměstnanců škol. Všechny ředitele a zaměstnance je potřeba pochválit za přístup i nadšení, které této celodenní činnosti věnovali. Po prvních minutách interaktivního semináře všichni pochopili závažnost a důležitost tématu.

Policie ČR v závěru projektu převzala jako jeden z důležitých výstupů projektu zpracované základní dokumentace zapojených škol.

Co role jednotlivých partnerů?

Zdravotnická záchranná služba zajišťuje proškolení zaměstnanců škol v zásadách poskytnutí první pomoci, zdravotní dozor, maskování a přípravu „zraněných“ v rámci celodenního semináře a vyhodnocuje poskytnutou první pomoc při praktických nácvicích. Podílí se také na přípravě komplexní metodiky první pomoci, vč. osnovy traumatologického plánu, pro školská zařízení. **Policejní instruktory**, kteří zajišťují výcvik prvosledových jednotek policie, určených pro tyto případy, doplnili v projektovém týmu policejní preventisté a legislativci ze služby pořádkové policie. Pracovníkům škol předávají policisté základní informace a také je prakticky školí, jak postupovat v případě útoku ozbrojeného pachatele. Kdy se ukrýt? Kdy zvolit se žáky evakuaci? Jak si správně počínat při těchto činnostech? Veškeré postupy celého lektorského týmu jsou v souladu se zákonem a reagují na všechny zákonné změny a úpravy. **Manažerka prevence kriminality Jihočeského kraje** Veronika Švehlová Bullová řídí celý projektový tým. Projekt dále koordinuje a je zodpovědná za vedení, administraci a organizaci jednotlivých aktivit projektu.

Veronika Švehlová Bullová shrnula na tiskové konferenci celý náročný rok 2016 takto: „*První část projektu – devět seminářů (pro čtyři sta osob) ve všech okresech, zvýšila informovanost*

vybraných zástupců škol k tématu ozbrojený útočník, seznámila účastníky s možnostmi prevence a se základními pravidly chování v případě ohrožení agresorem (vždy byly brány v potaz možnosti, limity zaměstnanců škol, či specifika školy). Zároveň pracovníkům škol byly vysvětleny zásady spolupráce s PČR a dalšími složkami IZS při takové krizové situaci.“

„V rámci druhé části projektu získaly zapojené školy (osm škol, čtyři sta osob) podrobné informace a praktické dovednosti k tomu, aby se přesněji orientovaly v oblasti prevence ozbrojeného útoku (nastavily si kvalitně bezpečnostní pravidla fungování chodu školy, předvídaly a případně včas zachytily rizikové signály, měly nastaveny pravidla vnitřní komunikace a poznaly práci PČR a dalších složek IZS v případě útoku). Zároveň, aby byly v rámci svých možností připraveny na situaci, kdy útočník překoná bezpečnostní opatření školy, zaútočí a všichni zaměstnanci školy budou nuceni na vzniklou situaci, před příjezdem složek IZS, zareagovat a řešit ji.“

Spolupráce na úrovni našeho kraje mezi Krajským úřadem Jihočeského kraje, Policií ČR a Zdravotnickou záchrannou službou v rámci daného tématu může být dobrým příkladem i pro další kraje a nastavená ochota spolupráce jednotlivých pracovníků všech těchto složek je v ČR jedinečná. Poděkování za spolupráci patří samozřejmě také dodavatelům některých služeb, především Ing. Petru Schmidovi, Ing. Liborovi Sladkému, PhDr. Zdeňku Pankrácovi.

V průběhu realizace projektu se ukázalo, že v této specifické problematice je žádoucí, aby jí řešili především odborníci (policisté, zdravotníci) na danou problematiku a školy nesázely na komerční, nesystematické, jednorázové, prvoplánové a líbivé akce, nebo spíše „atrakce“, které jsou mnohdy zaměřeny spíše na vnější efekt a zážitek pro studenty než na skutečnou systematickou práci. Každý zaměstnanec školy, nejen její ředitel či ředitelka, vždy ponese zodpovědnost za zvládnutí situace, před zákonem, rodiči dětí i veřejností. Jihočeský projekt je jednou z možností jak reálně, cíleně, a především prakticky školám pomoci. Jeho potřebnost a úspěšnost je tak jednoznačná.

„Ráda bych zdůraznila, že předmětem projektu nebyla kontrola škol. Přestože úroveň bezpečnostních opatření ve školách byla různá, z interního auditu vzešla školám doporučení, co by mohly udělat lépe. Je třeba si uvědomit, že téma projektu je v ČR nové, jde o první aktivitu na školách tohoto typu realizovanou krajem a ostatními subjekty, a naopak považujeme za nutné školy, které se do projektu přihlásily, ocenit za odvahu se aktivit projektu zúčastnit a situaci ve škole zlepšit. V této oblasti nemůžeme být konkrétnější, neboť doporučení se týkala nastavení bezpečnostních opatření na straně konkrétních škol, a tedy

se jedná o citlivé informace, které nelze zveřejňovat.“ uvedla Lucie Kozlová, první náměstkyně hejtmana Jihočeského kraje.

Proč byly vybrány právě školy?

Problém „ozbrojených útočníků“ se dlouho týkal především USA (každoročně min. jeden útok), v posledních letech ale přibývá podobných útoků i v jiných částech světa. A to i v Evropě – například v Německu (2016, 2009, 2002), Francii (2016), Rakousku (2016), Turecku (2016) či Slovensku (2010). Oběti útoku jsou většinou náhodní lidé. Z veřejných míst jsou známé, ale i útoky na školy. Ani Česká republika již není výjimkou a má své ozbrojené útočníky ve školním prostředí. V roce 2014 se tragická událost odehrála ve Žďáru nad Sázavou, kde psychicky nemocná žena napadla studenty a jednoho zabil. V září 2016 v Teplicích policie odhalila žáka, který vyhrožoval, že školu vystřílí. V listopadu 2016 v Kralovicích došlo k vyhrožování zbraní při vyučování studentem střední školy a v roce 2009 sedmnáctiletý student gymnázia v Novém Bydžově na Hradecku chystal bombový útok na školu.

„Bezpečnostní riziko útoku ve škole je v našem regionu nízké, ale není nereálné! A protože není nereálné, považujeme za nutné připravit školy na takovou událost a minimalizaci dopadu případného útoku (který by mohl být v případě nepřipravenosti školy fatální). Je nejvyšší čas se tímto tématem ve školách (z pohledu ochrany měkkých cílů) začít důsledně zabývat. Realizovaný projekt jednoznačně ukázal, že prevence tohoto typu by mohla být dobrým základem k nastartování řešení problematiky bezpečnosti ve školách“ řekl jihočeský policejní ředitel Luděk Procházka.

A co s projektem v letošním roce?

Jihočeský kraj společně se všemi partnery chce navázat na úspěšnou projektovou práci v roce 2016 a je tak připravena II. etapu projektu, která má celkem čtyři části. Letošní etapa obsáhne šestnáct škol – z toho sedm škol pokračuje z loňska, zcela nových škol z celého regionu je letos devět. Celkem bude projektem v roce 2017 osloveno zhruba 900 osob (pedagogové a ostatní zaměstnanci škol). Jednotlivé aktivity u nových škol budou stejné jako v roce 2016 (bezpečnostní audit, tvorba směrnice, školení první pomoci, praktický nácvik, zhotovení zázkrové dokumentace školy...). U stávajících škol budou prověřena bezpečnostní a organizační opatření školy, která byla řediteli a případně i zřizovateli školy v rámci bezpečnostního auditu v roce 2016 doporučena. Proto v roce 2017 dojde k logickému vyústění projektu, provedením tohoto REAUDITU a nácviku chování při útoku společně se studenty či žáky škol. Bude tak ověřena faktická udržitelnost realizovaných

činností (zda si zaměstnanci škol zásady správného chování při ohrožení „pamatují“ a budou se jimi řídit, zda audity vedly ke zlepšení preventivních opatření škol v praktické rovině). Náplní další části letošního pokračování je: Realizovat projekt pilotně na místní úrovni obce, která chce jednotlivé aktivity projekt pro všechny základní školy, které zřizuje. Cílem je ověřit, zda obce, jako zřizovatelé škol, budou samy schopny takovouto aktivitu naplánovat, realizovat a koordinovat na dostatečně odborné úrovni. Poslední částí projektu bude realizace krajských a republikových pracovních setkání a konferencí, které budou zaměřeny na výměnu zkušeností a možnosti systémového řešení dané problematiky.

Projekt letošního roku bude na konci února podán do dotačního řízení Ministerstva vnitra ČR, zároveň energetická společnost E. ON přislíbila přispět finanční částkou i v tomto roce. Na závěr nutno dodat, že na základě zkušeností s realizací tohoto projektu byl pro rok 2017 mezi dotační tituly Jihočeského kraje nově zařazen dotační program pro oblast prevence kriminality, s alokací 1 milionu korun. Mezi podporovanými činnostmi jsou i aktivity, které spadají do oblasti ochrany měkkých cílů v rámci působnosti obcí, a jsou řešené krajským projektem, který byl dnes představen na tiskové konferenci.